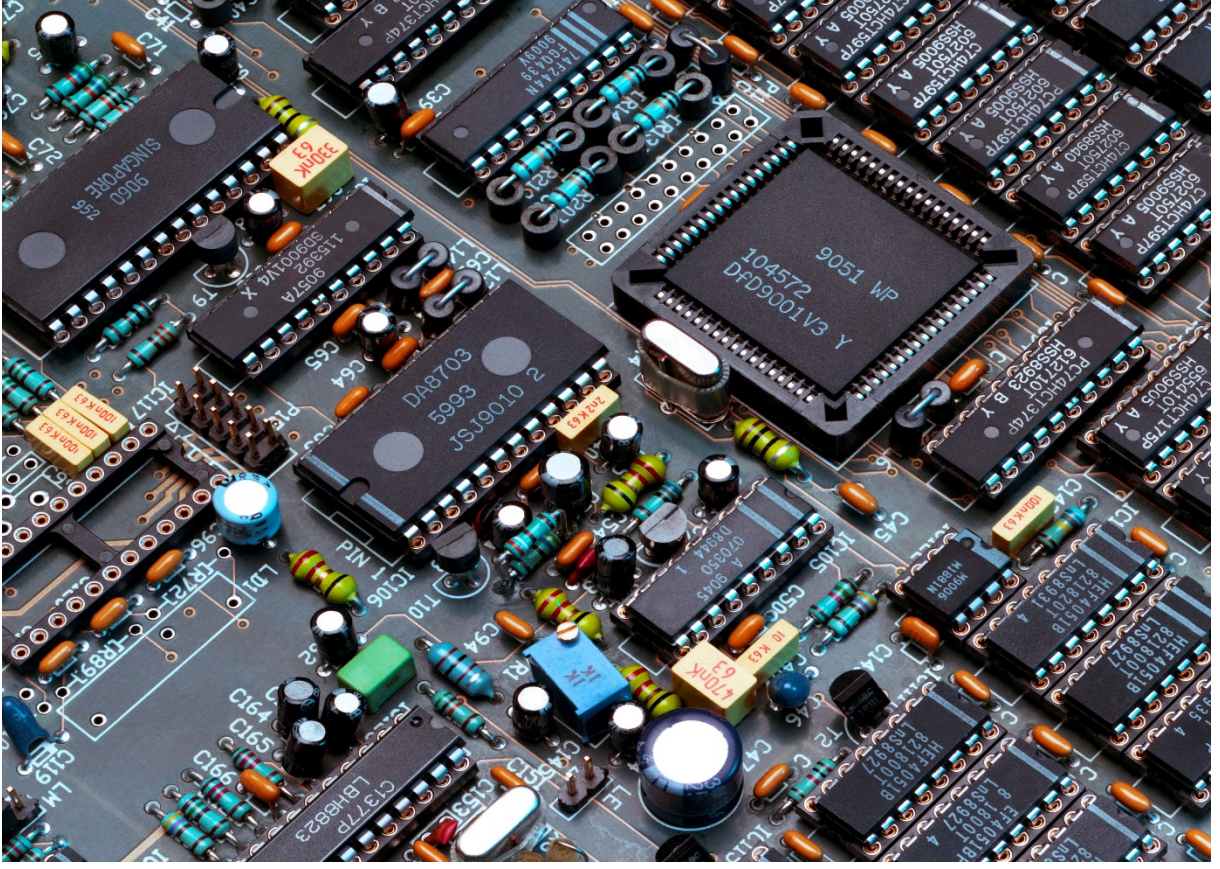

ELEKTRONİK SEKTÖRÜ

***BU RAPOR KAYNAKÇADA BELİRTİLEN GÖSTERGELERDEN VE YAYINLARDAN DERLENMİŞTİR.**

İÇİNDEKİLER

Elektronik Sektörünün Genel Durumu

- Sektörün Dünya Ekonomisi ve AB Ülkelerindeki İhracat ve İthalat Durumu
- Sektörün Türkiye’deki Genel Durumu
- Sektördeki Üretim Eğilimleri
- Sektörün Bölgesel Yapısı ve Kümelenmeler
- Sektörün Ar-Ge Faaliyetleri

Elektronik Sektörünün Dış Ticareti

- 2013 Yılı 6 Aylık Elektronik Sektöründeki Yer Alan Bazı Ürünlerin İhracat Rakamları

Elektronik Sektörünün Son Altı Aylık Değerlendirmesi

- Sektörün Kapasite Kullanım Oranı Değerlendirmesi

Swot Analizi

- Sektörün Güçlü Yönleri
- Zayıf Yönleri
- Fırsatlar
- Tehditler

Elektronik Sektörünün 2023 Hedefleri, Vizyonu ve Misyonu

- Hedef Pazar Ülkeleri ve 2023 Yılı Sektör İhracat Gelir Hedefi
- 2023 Hedefi için Tasarlanan Yıllık Ortalama Büyüme
- 2023 Yılı Hedef Pazar Ülkeleri
- 2023 Hedefine Ulaşabilmek için Atılması Gereken Stratejik Adımlar

ELEKTRONİK SEKTÖRÜ

1.SEKTÖRÜN GENEL DURUMU¹

1.1.Sektörün Dünya Ekonomisi ve AB Ülkelerindeki Durumu

Dünyada elektronik sektörü, hızla büyüyen ve gelişen bir yapıya sahiptir. Elektronik sanayisine öncelik veren bir politika izleyen ülkelerin, kısa sürede gelişmişlik düzeyinde önemli bir ilerleme kaydettiği görülmektedir. Malezya, Singapur, Güney Kore gibi ülkeler, kalkınmalarını elektronik sektörüne yaptıkları ve yapılacak yatırımlara bağlamışlardır. Batı Özellikle, Finlandiya ve İsveç gibi ülkeler bu alanda çok başarılı örnekler sergilemişlerdir. Bu politikanın temelinde ise Ar-Ge'ye verilen önem ve destek yer almaktadır.

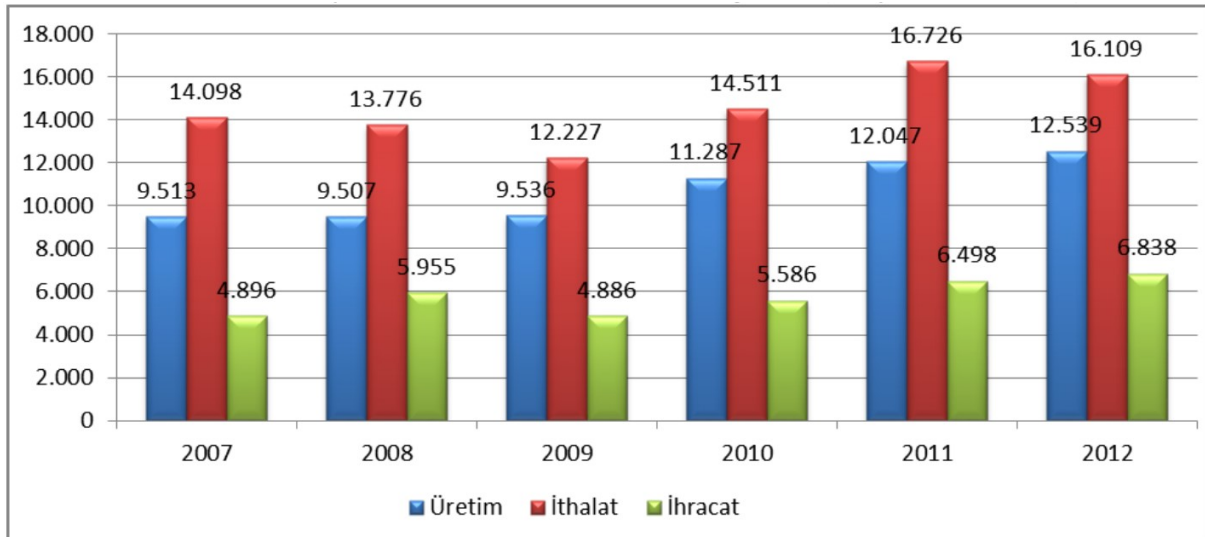
Dünyanın önde gelen elektronik ihracatçı ülkeleri arasında Çin, ABD, Güney Kore, Hong Kong, Japonya, Almanya ve Singapur yer almaktadır. Dünyada elektronik ithalatında önemli ülkeler arasında ise Çin, ABD, Hong Kong, Almanya, Singapur, Japonya, İngiltere, Meksika ve Güney Kore yer almaktadır.

1.2.Sektörün Türkiye'deki Genel Durumu

Elektronik Sektörünün 2013 yılı üretim rakamları henüz hesaplanmamıştır. Sektörün 2012 yılı üretim rakamı 12,5 milyar ABD Dolarıdır. 2012 yılında 6,8 milyar ABD dolarına ulaşan ihracat hacmi ile genel ihracat içerisinde önemli bir noktada yer alan elektronik sektörünün 2013 yılı ilk 6 aylık ihracat rakamı ise yaklaşık 4 milyar ABD Dolarıdır (TÜİK ISIC Rev3).

2012 yılında sektörün genel ihracat içerisindeki payı yaklaşık % 4,5 olarak gerçekleşmiş olup gelecek yıllarda bu oranın artması beklenmektedir. TÜİK verilerine göre elektronik sektörünün 2013 yılı ilk 6 aylık ithalat miktarı ise yaklaşık 9 milyar ABD Dolarıdır.

Yıllara Göre İhracat- İthalat ve Üretim Rakamları(Dolar)

Kaynak: TESİD (2013 yılı üretim rakamları henüz hesaplanmamıştır.)

¹ <http://www.sanayi.gov.tr/Files/Documents/elektronik-sektoru-raporu-24102013100244.pdf>

Elektronik sektöründe, alt sektörlerin üretimi içindeki payı sırasıyla tüketici elektroniği, telekomünikasyon cihazları, profesyonel ve endüstriyel cihazlar, bilgisayar cihazları, savunma elektroniği ve bileşenler alt sektörü şeklindedir.

1.3.Sektörün Üretim Eğilimleri ve Üretilen Başlıca Ürünler

Sektör tarafından üretilen ürün yelpazesi çok geniştir. Bileşenlerden tüketici elektroniğine, telekomünikasyon cihazlarından bilgisayar cihazlarına, profesyonel ve endüstriyel cihazlardan savunma elektroniğine kadar çok sayıda alt sektöre ait ürün üretilmektedir. Teknolojik gelişimin çok hızlı olması sektör tarafından üretilen ürün yelpazesini her geçen gün artırmaktadır.

1.4.Sektörün Bölgesel Yapısı ve Kümelenmeler

Sektör ile ilgili firmalar Türkiye'nin birçok bölgesinde faaliyet göstermekle beraber birçok sektörde olduğu gibi elektronik sektörüne ait firmalar daha çok Marmara, İç Anadolu ve Ege Bölgelerinde faaliyet göstermektedir.

1.5.Sektörün İşyeri Sayısı ve İstihdamı

Sektör yıllık yaklaşık 50.000 kişilik istihdam ile reel sektörler arasında önemli bir yer işgal etmektedir. 2012 yılında sektörle ilgili mühendislik ve hizmet alanında da 18 milyar ABD doları iş hacmi ve 100.000 kişilik istihdam yaratılmıştır.

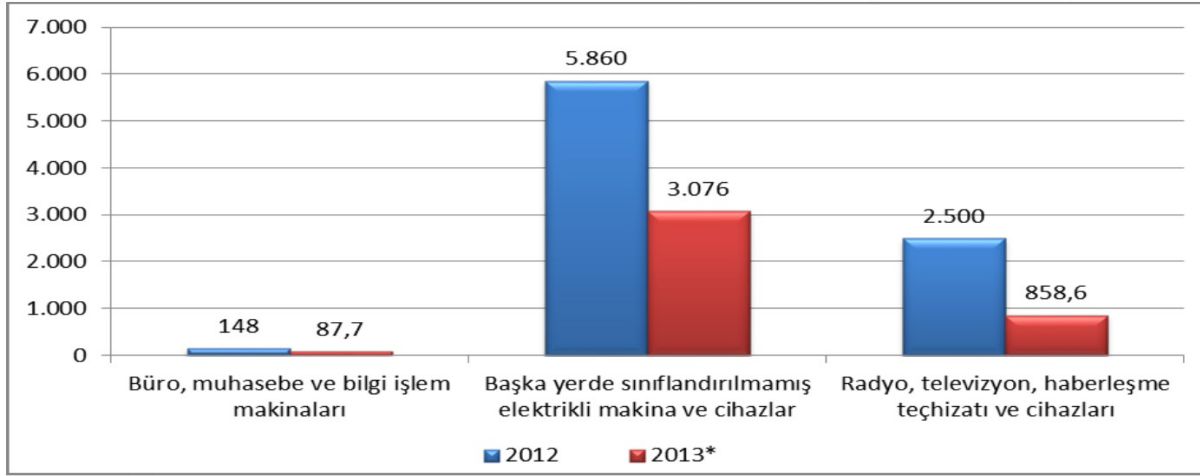
1.6.Sektörün Ar-Ge Faaliyetleri

Sektörün yıllık Ar-Ge harcamalarının toplam ciroya göre oranı yaklaşık %2'dir. Türkiye genelinde bu oranın % 0,8 civarında olduğu düşünülürse elektronik sanayinin Ar-Ge çalışmalarına verdiği önem ortaya çıkmaktadır.

1.7.Sektörün Dış Ticareti

TÜİK verilerine göre elektronik sektörünün (büro, muhasebe ve bilgi işlem makinaları, başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makine ve cihazlar, radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları) 2013 yılı ilk 6 aylık ihracat miktarı yaklaşık 4 milyar ABD Dolarıdır. Bu ihracat oranı ile elektronik sektörünün genel ihracat içindeki payı da % 4 civarındadır. Sektörün aynı dönemdeki ithalat miktarı ise yaklaşık 9 milyar ABD Dolarıdır.

2013 Yılı 6 Aylık Elektronik Sektöründeki Yer Alan Bazı Ürünlerin İhracat Rakamları²

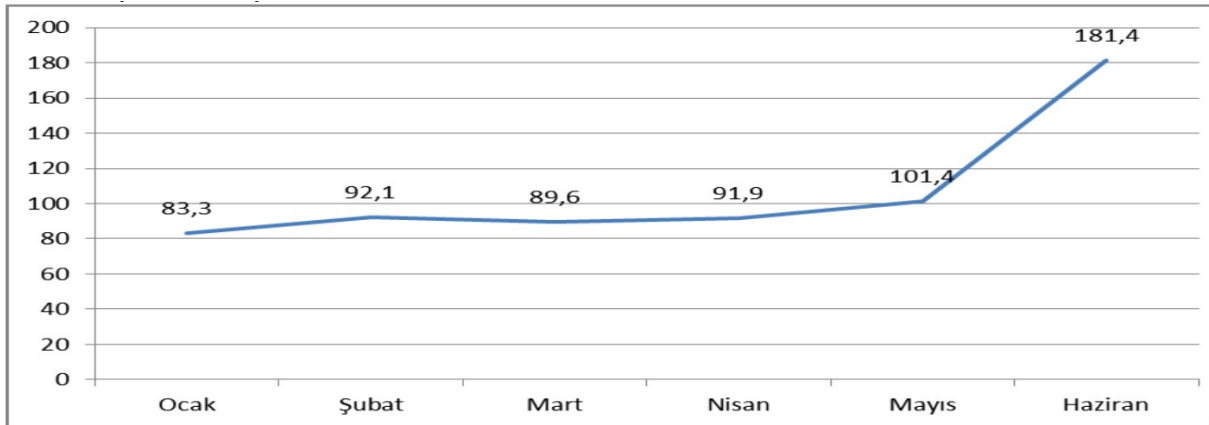
Kaynak: TÜİK (* 2013 yılı ilk 6 aylık rakamları, ISIC Rev3)

2. SEKTÖRÜN 2013 YILI İLK 6 AYLIK DEĞERLENDİRMESİ

2.1. Sektörün Üretim Endeksi Değerlendirmesi

Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünler üretimleri 2013 yılı ilk 6 aylık üretim endeksine bakıldığında, ortalamanın 106,6 olduğu görülmektedir.

Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı 2013 İlk 6 Aylık Üretim Endeksi (2010=100)

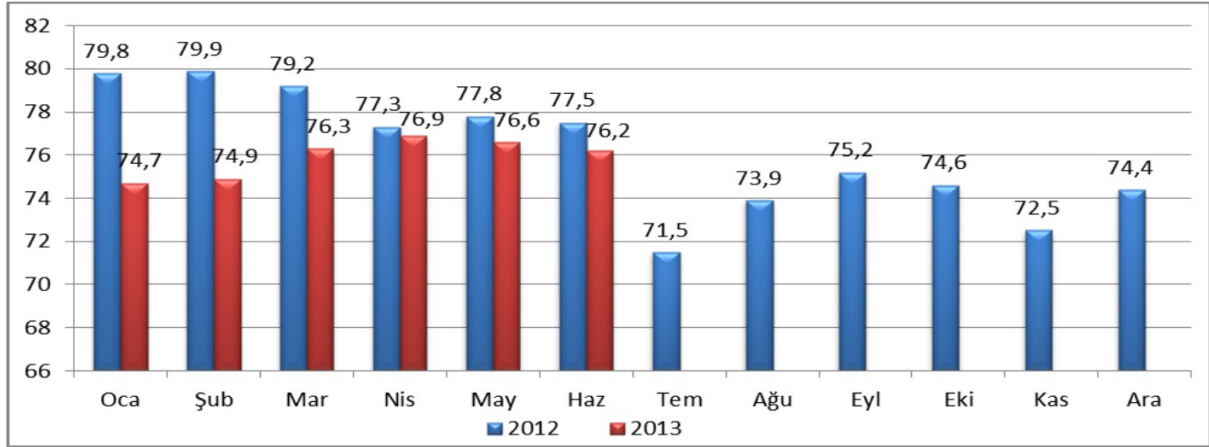
Kaynak: TÜİK

2.2. Sektörün Kapasite Kullanım Oranı Değerlendirmesi³

² <http://www.sanayi.gov.tr/Files/Documents/elektronik-sektoru-raporu-24102013100244.pdf>

Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı 2013 yılı ilk 6 aylık kapasite kullanım oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre düşmüştür. Kapasite kullanım oranı ilk 6 aylık dönemde ortalama %75,9'dur.

Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı Kapasite Kullanım Oranı (Ağırlıklı Ortalama, Yüzde)

Kaynak: TCMB

2013 Yılı Sektörde En Çok İhracat Yapılan Ülkeler

S/N	ÜLKE	İHRACAT (mio \$)
1	İNGİLTERE	1.542,0
2	ALMANYA	1.183,8
3	IRAK	1.077,3
4	FRANSA	832,2
5	TÜRKMENİSTAN	484,2
6	SUUDİ ARABİSTAN	396,9
7	İTALYA	377,5
8	İSPANYA	360,0
9	AZERBAYCAN	356,3
10	RUSYA FEDERASYONU	347,7

İhracatta en büyük artış Türkmenistan, Suudi Arabistan ve Irak'ın yanı sıra Avrupa'nın doğusundaki kısmi toparlanmadan ötürü Macaristan ve Polonya'da gerçekleşmiştir. 2012'ye kıyasla en çok düşüş gözlenen ülkeler ise Almanya, Suriye, İngiltere, Rusya Federasyonu ve İsveç'tir.

Sektörün Güçlü ve Zayıf Yönleri Fırsatlar Ve Tehditler (Swot Analizi)⁴

Sektörün iç ve dış faktörlerini dikkate alarak, sahip olduğu avantajları ve var olan güçlü yönlerini tespit etmek, fırsatlardan en üst düzeyde yararlanmak, sektörün eksik ve zayıf yönlerini tespit ederek bu yönleri iyileştirmek, tehditlerin etkisini en aza indirecek şekilde gerekli önlemleri almak ve bu doğrultuda yeni stratejiler geliştirmek amacıyla, Türkiye elektronik sektörüne ait GZFT analizi oluşturulmuştur.

Bu analiz, ilgili özel ve kamu sektör temsilcilerinin ve kamu kurumlarının görüşleri ve Elektrik ve Elektronik Sanayi Teknik Komitesi (ELTEK) toplantıları neticesinde ortaya konan tespitlerin toplanması sonucunda elde edilmiştir.

<u>GÜÇLÜ YÖNLER</u>	<u>FIRSATLAR</u>
1. Sektördeki bilgi birikimi ve deneyim. 2. Ürün çeşitliliği. 3. Nitelikli ve ucuz işgücü. 4. AB ülkelerine yakınlık. 5. Üretim kapasitesi. 6. Üretimde esneklik. 7. Kalite kavramının geliştirilmiş olması. 8. Genç ve girişimci nüfus. 9. AB teknik mevzuatına uyumun sağlanmış olması. 10. Kaliteli ve sürdürülebilir üretim altyapısı. 11. Uluslararası yönetim sistemlerinin yaygın olması.	1. Coğrafi konum avantajı ve bölgesel üretim merkezi olma potansiyeli . 2. İç pazarın doygunluğa ulaşmaması. 3. Makroekonomik istikrarın kalıcı hale getirilerek ülkenin yeni yatırımlar için çekici hale gelmesi. 4. Ar-Ge ve yenilikçilik potansiyeli. 5. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlığı. 6. Mesleki eğitimdeki yeniden yapılanma. 7. Kurumlar arası yetki ve sorumlulukların rasyonelleştirilerek bürokrasinin azaltılmasına yönelik e-Devlet benzeri çalışmalar. 8. Değişen ekonomik konjonktür ile üretim merkezlerinin ve küresel pazarların yer değiştirmesi.

⁴ <http://www.sasad.org.tr/uploaded/elektrik-ve-elektronik-yp-16012013113219.pdf>

ZAYIF YÖNLER	TEHDİTLER
1. Genel vergi yükü. 2. Devlet desteklerinin yetersizliği. 3. Sanayi altyapısının yetersizliği. 4. Yoğun bürokrasi. 5. Finansman yetersizliği. 6. Özgün teknoloji/ürün/sistem eksikliği. 7. Kalifiye ara eleman eksikliği. 8. Yetersiz Ar-Ge yatırımları. 9. Yetersiz elektronik komponent (temel girdi)altyapısı. 10. Tasarım ve marka yaratmada eksiklik. 11. Pazarlama/reklam/tanıtım yetersizliği. 12. Sektörün yeterince örgütlenememesi. 13. Kayıt dışı ekonomi ve merdiven altı üretim. 14. Üniversite-sanayi işbirliğinin yetersiz oluşu. 15. Piyasa gözetimi ve denetiminde yaşanan sıkıntılar. 16. Yüksek girdi maliyeti. 17. Yatay ve dikey etkileşim/bütünleşme eksikliği. 18. Nakliyede karayolu bağımlılığı ve lojistik problemler. 19. Fikri ve sınai mülkiyet hakları konusunda bilgi ve bilinç eksikliği. 20. Sanayi envanteri ve istatistik bilgilerinin güncel olmaması ve eksikliği. 21. Dış sermaye için yeterince fırsat yaratılamaması. 22. Sektöre ilişkin uluslararası gelişmelerin yeterince takip edilememesi. 23. İstatistikî rakamlara ulaşmakta yaşanan zorluk.	1. Uzak Doğu ülkelerinin pazar paylarını önemli oranda artırmaları. 2. Küresel krizlerin olumsuz etkileri. 3. AB ülkeleri ile Uzak Doğu ülkeleri arasında yapılan serbest ticaret anlaşmaları. 4. Çin başta olmak üzere Uzak Doğu'daki düşük işgücü maliyetleri ve bu maliyetlerin uzun süre bu şekilde seyredecek olması. 5. Çin'de ölçek ekonomisinin yarattığı maliyet avantajları. 6. Çin hükümetin firmalara sağladığı örtülü ve açık teşvikler.

ZAYIF YÖNLER-TEHDİTLER	SORUN ALANLARI
Tasarım ve marka yaratmada eksiklik.	Altyapının ve insan kaynaklarının yetersizliği.
Pazarlama/reklam/tanıtım yetersizliği.	
Yatay ve dikey etkileşim/bütünleşme eksikliği.	
Lojistik problemler ve yetersizlikler.	
Kalifiye ara eleman eksikliği.	
Sanayi altyapısının yetersizliği.	
Enerji maliyetinin yüksekliği.	Pazarlama, dış ticaret ve finansal araçların yetersizliği.
Yetersiz komponent (temel girdi) altyapısı.	
Yüksek girdi maliyeti.	
Uzak Doğu ülkelerinin pazar paylarını önemli oranda arttırmaları.	
Finansman yetersizliği.	
Sektöre ilişkin uluslararası gelişmelerin yeterince takip edilememesi.	

ELEKTRONİK SEKTÖRÜNÜN 2023 HEDEFLERİ, VİZYONU ve MİSYONU⁵

Sektör Vizyonu

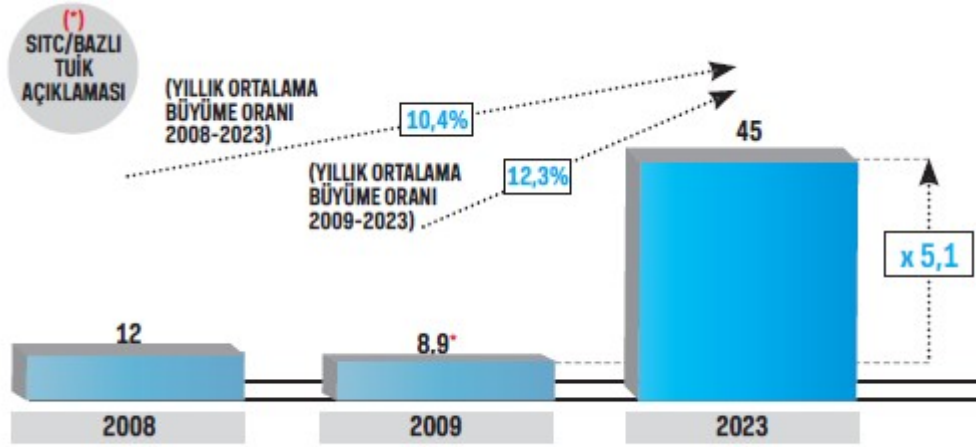
Bölgede Ar-Ge ve üretim üssü haline gelerek elektrik ve elektronik alanında dünya pazarında söz sahibi olmak ve rakiplerin önüne geçerek sürdürülebilir ihracatı sağlamak.

Sektör Misyonu

Kamu-sanayi-üniversite işbirliğinin arttırılarak, ana ürün ve temel bileşenlerin ülkemizde tasarlanıp geliştirilmesi ve üretilmesiyle katma değer yükseltilmesi.

Elektronik sektörünün 2023 yılı hedefi 45 milyon dolar ihracat yaparak dünyadaki pazar payını %0.45'ten %0.64'e çıkartmaktır.

Yıllık Ortalama Büyüme Oranı ve İhracat Hedefi

2023 Yılında Türkiye'nin Dünya Ticareti İçinde Almayı Hedeflediği Pay (%)

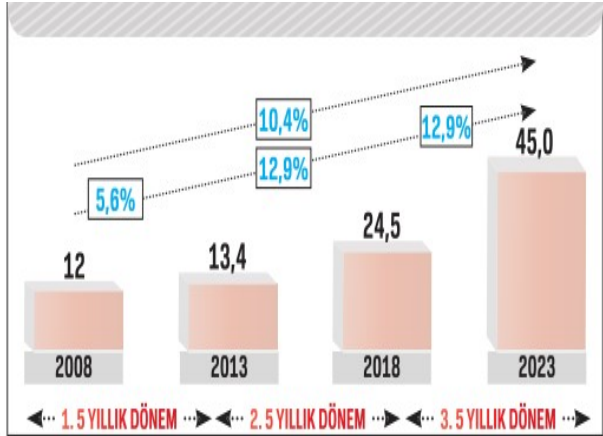

⁵ http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

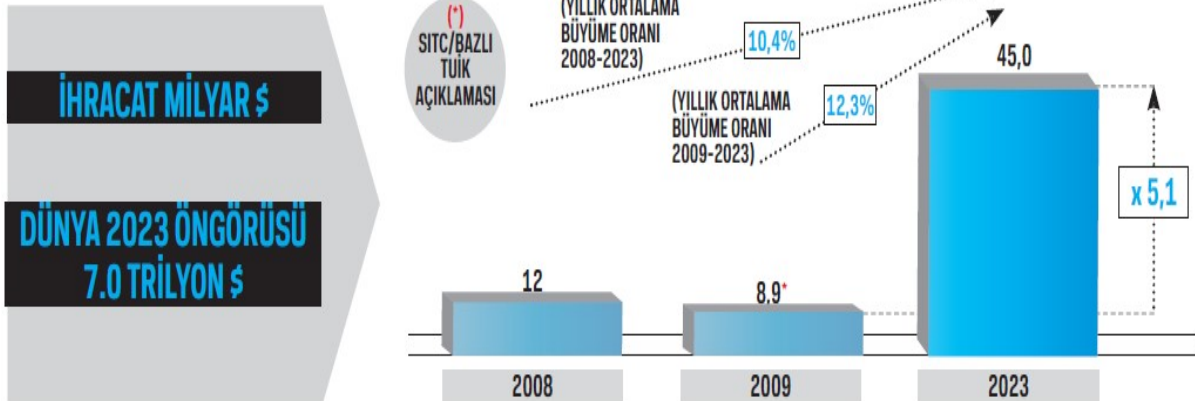
2023 Yılı Hedef Pazar Ülkeleri

1. Irak	10. Nijerya	19. Rusya	28. Azerbaycan
2. Romanya	11. Fransa	20. Polonya	29. Libya
3. Ukrayna	12. Bulgaristan	21. Türkmenistan	30. Suriye
4. Almanya	13. Cezayir	22. Filipinler	31. Mısır
5. İran	14. İngiltere	23. Endonezya	32. Malezya
6. Hindistan	15. İtalya	24. Tanzanya	33. Arjantin
7. ABD	16. Sudan	25. Kenya	34. Brezilya
8. Kanada	17. Angola	26. Moğolistan	
9. İspanya	18. Kazakistan	27. Yemen	

2023 Yılı Sektör İhracat Hedefleri⁶

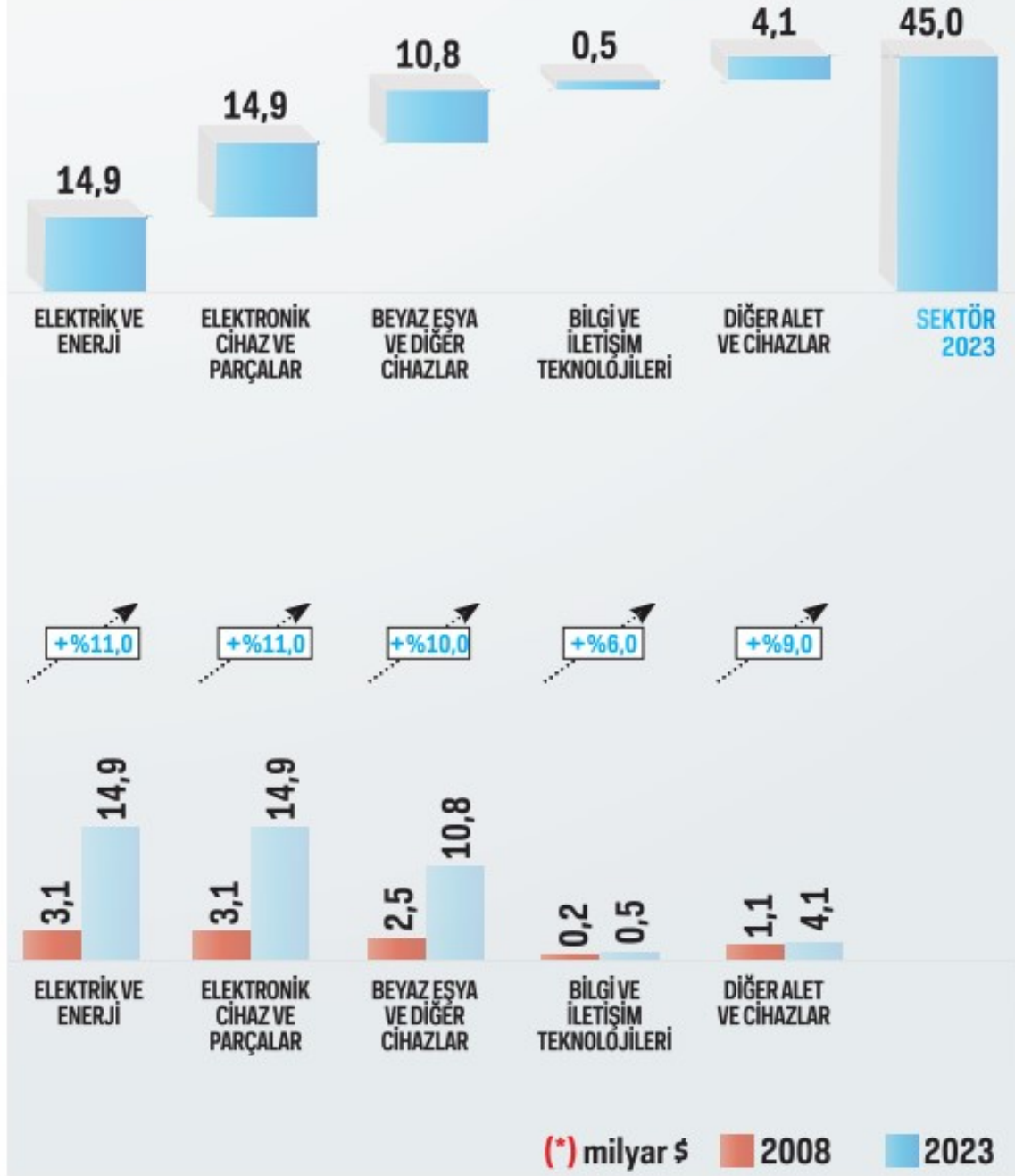

2023 VİZYONU: RAKİPLERİN ÖNÜNE GEÇEREK, SÜRDÜRÜLEBİLİR İHRACAT BÜYÜMESİ SAĞLAMAK

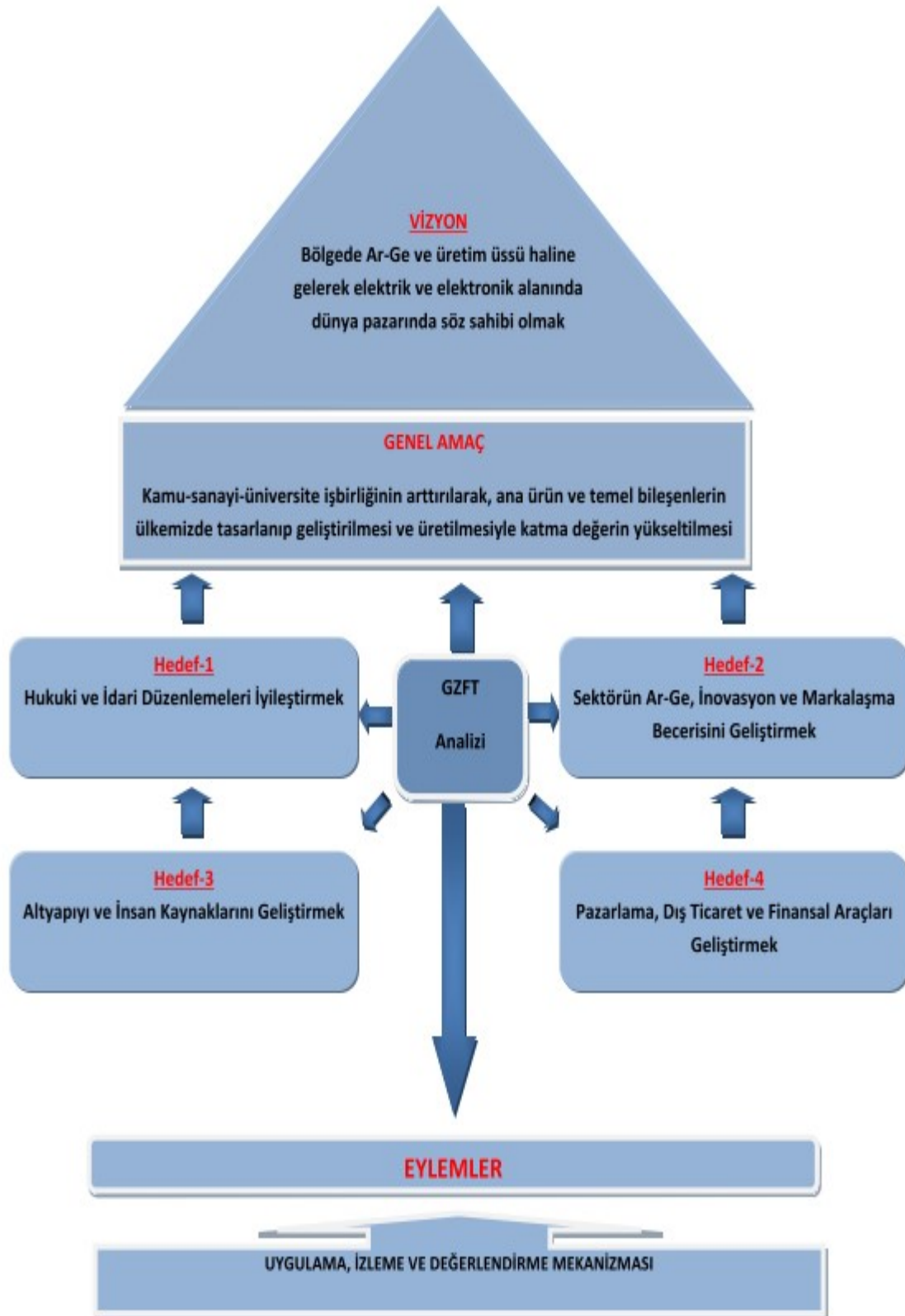

⁶ http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

ALT SEKTÖRLER İHRACAT GELİR HEDEFLERİ (*)

Elektronik Sektörü Strateji Genel Çerçevesi⁷

⁷ <http://www.sasad.org.tr/uploaded/elektrik-ve-elektronik-yp-16012013113219.pdf>

Bu hedeflerine ulaşmak için atılması gereken stratejik adımlar aşağıdaki gibidir: ⁸

- Alt sektörde istikrarlı ihracat artışı sağlamak,
- İhracat kapasitesini geliştirmek,
- Hedef pazarlarda bilinirliği artırmak ve Pazar payını artırmak,
- Elektronik sektörünü geliştirmek ve katma değer artışı sağlamak,
- Enerji sektöründeki yatırımları hızlandırmak,
- Sağlam, estetik, ergonomik, ekonomik, kaliteli ve markalı ürünleri pazara sunmak,
- Ülke ve sektör imajının kuvvetlendirilmesi için yerinde tanıtım çalışmalarını artırmak,
- Ticari Ateşeliklerin pazarlamaya desteklerini geliştirmek
- Yüksek katma değerli ürünlerin üretilmesi için Ar-Ge çalışmalarını artırmak,
- Endüstriyel tasarım teşviklerini geliştirerek, küçük firmaların da kullanımını artırmak,
- Üretimle ilgili makine ve teçhizat üretim teknolojilerini geliştirmek,
- Bilimi kullanabilen ve temel bilgileri iyi özümsemiş, çoklu dil bilen ve proje yetkinlikleri gelişmiş insan gücünü yetiştirmek,
- Sektörü temsil eden organizasyonlar, üretici şirketler, üniversiteler ve kamu kuruluşları arasında etkin koordinasyon sağlayıp, Stratejik Planlama ve uygulama kültürünü geliştirmek,
- Stratejik komponent (TV paneli, işlemci, baskı devre,vb) üretimine başlamak,
- Mevcut teknolojileri uygulayıcı konumdan Yeni Teknolojiler üreten bir konuma ve niteliğe ulaşmak,
- Medikal elektronik, LED, rüzgar ve solar enerji alanlarına yönelik Ar-Ge faaliyetlerini yaygınlaştırmak,
- Çevreye uyumlu teknolojileri (motor, kompresör, izolasyon, kaplama malzemeleri) geliştirmek için yatırımları artırmak,
- Information & Communication Technologies (ICT)'i ihracat kapsamına almak,
- TURQUM belgesine Markalaşma konusunda verilen desteği artırmak,
- Enerji Kablolari, Şalt teçhizatı ve Panoları, Ölçü ve koruma röleleri pazar paylarının artırılmasıyla ve markalaşma yönünde çalışmalar başlatmak,
- Tescilli tarafımıza ait olan markalı ürünler üretmek,
- Münhasır bayi sayısı, Distribütör firma sayısı, Türklerin sahip olduğu uluslararası satış kanalı sayısını artırmak,
- Cep telefonlarında ithal parça imalatlarının Türkiye'ye çekilmesiyle, hedeflenen şirketleri belirli bir zaman planı içinde Türkiye'ye çekmek,
- Elektronik sektörü dışındaki sektörlerle ait elektronik parçaların da Türkiye'de üretilmesini sağlamak,
- Bağımsız birimler tarafından sektörün kapasite envanterinin çıkartılmasına öncülük etmek,

⁸ http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

- Haksız ithalattan doğan rekabetin önüne geçilmesiyle, sektör temsilcilerinin danışmanlığı çerçevesinde sektörü tehdit eden ürünlerin tespit edilip, anti dumping gibi önlemler almak,
- Kalite üretmek için standart dışı ürünler ile mücadele etmek,
- Türkiye’deki sertifikasyonların uluslararası geçerlilik ve tanınırlığını sağlamak,
- TSE’yi özelleştirerek uluslararası alanda kabul gören bir sertifikasyon kurumu haline getirmek,
- Haksız rekabetin önüne geçmek için ithalatta TSE belgesinin zorunlu tutmak,
- Kurumsal sosyal sorumluluk kavramı ve etik ticarete yönelik bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarına başlamak,
- Uyum maliyetlerini desteklemek,
- Başlıca 20 hedef ülkede tüm sektörler için bütünsel bir “sektör algısı” pazar araştırması yürütmek,
- Pazarlamada yeni organizasyonlar kurulmasıyla, aktif ve yaygın pazarlama faaliyetlerini geliştirmek,
- Pazar ve ürün grubu bazında yürütülen pazar analizlerini düzenli olarak güncellemek,
- Hedef ülkelerde Türk ürünlerinin imajının geliştirilmesine yönelik reklam çalışması ve Road Show’lar yapmak,
- KOBİ’lerin ihracatını geliştirmek için sektörel dış ticaret şirketlerinin yapı ve misyonlarının tekrar gözden geçirmek,
- YÖK sanayi işbirliği içinde yürütülen Ar-Ge projelerinin paylaşım esaslarını yeniden belirlemek,
- Üniversitelerin sanayi ile işbirliğinde sorumlular atamaları, üniversitelerde sanayi ofislerinin açılması,
- Profesyonel ve endüstriyel elektronik, medikal elektronik, OLED teknolojisi, rüzgar ve güneş enerjisi ile savunma sanayiye yönelik çalışmalar yürütmek,
- Organize Sanayi Bölgelerinde arsa spekülasyonlarının engellenmesi için gerekli tedbirleri almak,
- “Yatırım İndirimi İstisnası” uygulaması ile mevcut” indirimli kurumlar vergisi” uygulamalarını yeniden gözden geçirmek,
- Hammadde ithalatında KKDF’yi kaldırmak,
- Kamu alımlarında yerli üretimin teşviki konusundaki tebliğin uygulamaya alınmasını sağlamak,
- Eximbank’ın ihracat kredi sigortasına yönelik hali hazırda uyguladığı sistemi iyileştirmek
- Sanayiye teknik ara eleman yetiştirmesine yönelik politikaların belirlenmesiyle, yetiştirme ve istihdam politikasını oluşturmak,
- Sektörün önceliklerinin devlet sanayi katılımı ile düzenli görüşüleceği, gözden geçirileceği ortak bir platformu oluşturup, sektör standartları belirlenirken sektör temsilcilerinden görüş almak,
- Sektörler arası işbirliklerinin ve ortak çalışmaların geliştirilmesiyle, ilişkili sektörlerin düzenli olarak bir araya geleceği toplantılar düzenlemek,

- Sektörü temsil eden dernek ve kuruluşların bir araya gelmesini sağlayacak platformlar oluşturmak,
- Büyük şirketler ve KOBİ'ler yan sanayi işbirliği platformunu yaratarak, yatırım planlamalarının birlikte yapılmasının sağlamak,
- Elektrik ve Elektronik sektörüne yönelik sanal kütüphaneler oluşturmak.

KAYNAKÇA

- Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

<http://www.sanayi.gov.tr/Files/Documents/elektronik-sektoru-raporu-24102013100244.pdf>

- Türkiye İhracatçılar Birlikleri

http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

- SASAD

<http://www.sasad.org.tr/uploaded/elektrik-ve-elektronik-yp-16012013113219.pdf>

- Müstakil Sanayici İş Adamlar Derneği

http://www.musiad.org.tr/F/Root/burcu2014/Ara%C5%9Ft%C4%B1rmalar%20Yay%C4%B1n/Pdf/Sekt%C3%B6r%20Kurullar%C4%B1/Mobilya_Sektor_Raporu_2013.pdf